

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Temmuz 2020

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Geçen yıl fazla veren Temmuz ayı cari işlemler hesabı bu yıl açık verdi. 2019 Temmuz'da 2 milyar dolar fazla veren cari işlemler dengesi 2020 Temmuz'da 1,8 milyar dolar açık verdi. Bu dönemde altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası 5,3 milyar dolardan 2,1 milyar dolar seviyesine indi. Böylece Temmuz itibarıyla 12 aylık toplamarda genel cari işlemler fazlası 14,9 milyar dolar açık verirken, enerji ve altın hariç cari işlemler fazlası ise 26,8 milyar dolar olarak gerçekleşti.

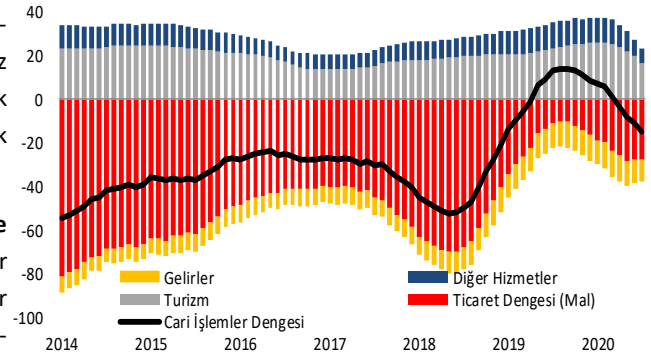
Dış ticaret açığı Temmuz'da gerilerken, hizmetlerdeki bozulma cari dengede açığın sürmesine yol açtı. Dış ticaret açığı geçen yıl Temmuz'daki 2,3 milyar dolardan 1,9 milyar dolara gerilerken, hizmetler dengesindeki fazla 3,4 milyar dolardan 328 milyon dolara geriledi. Bu dönemde seyahat ve taşımacılık kalemlerinde çok sınırlı da olsa fazlalar verilirken, diğer hizmet kalemlerindeki açıklar genel hizmet dengesini olumsuz etkiledi. Öte yandan, Temmuz'da birincil gelir dengesindeki çıkış hız keserken, ikincil gelir kalemindeki sınırlı giriş toplam cari açığı genişlemeyi bir sınırlayıcı unsur olarak öne çıkı.

Finansman tarafında, ise Temmuz'da sermaye çıkışlarının bir miktar hız kesdiği görüldü. Bu dönemde 226 milyon dolar net doğrudan yabancı yatırım girişi kaydedilirken, net portföy yatırımlarında 254 milyon dolarlık giriş kaydedildi. Ayrıca, uzun vadeli dış borçlarda salgın sonrası ilk kez 107 milyon dolar ile sınırlı artış gözlenirken, kısa vadeli borçlarda 1,4 milyar dolar net borçlanma yapıldı. Temmuz'da bankacılık sektörünün uzun vadeli dış borç çevirme oranı %88,7 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda sırasıyla %74,1 ve %81,0 seviyelerinde oluştu. Temmuz itibarıyla 12 aylık toplamda dış borç çevirme oranları bankacılıkta %77,6, diğer sektörlerde %74,2 ve toplamda %76,1 seviyesinde bulunuyor. Bununla birlikte, yurtiçi bankaların muhabet hesaplarındaki 1,2 milyar dolarlık azalışın yanında yurtdışı bankaların yurtiçi mevduatlarında 1,2 milyar dolar artış kaydedildi. Bu sonuçlarla, resmi rezervlerde 1,2 milyar dolar azalış gerçekleşirken, net hata-noksan kaleminde yaklaşık 3,2 milyar çıkış gerçekleşti.

Temmuz verileriyle birlikte, 2019 ilk yedi ayında 2,1 milyar dolar fazla veren genel cari işlemler hesabı 2020'nin aynı döneminde 21,6 milyar dolar açık verdi. Söz konusu dönemde hem dış ticaret dengesindeki hem de hizmet gelirlerindeki bozulma bu sonuçlarda etkili oldu. Ocak-Temmuz döneminde dış ticaret açığı 10,9 milyar dolar genişlerken, net hizmet gelirlerinde kayıp 14,1 milyar dolar oldu. 2019 Ocak-Temmuz döneminde 22,2 milyar dolar olan enerji dışı fazla 2020'nin aynı döneminde 7,6 milyar dolar açığa dönerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 26,3 milyar dolardan 1,7 milyar dolara indi.

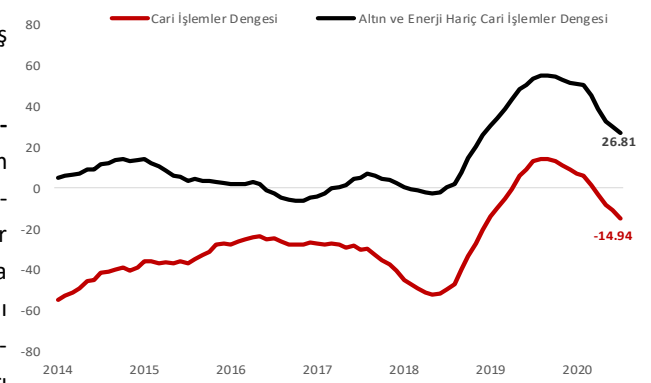
Temmuz ayı ödemeler dengesi verileri COVID-19 kaynaklı olumsuz etkilerin yavaşlayarak sürdüğünü teyit ederken, finansman tablosundaki zorlukların bir miktar hafiflediğini ortaya koydu. Orta vadede ise görece düşük enerji fiyatları ve TL'nin rekabetçi seviyelerinin ithalattaki artışı kısmen sınırlayabileceğini düşünüyoruz. Öte yandan, turizmdeki toparlanmanın zaman alabilecek olması hizmet gelirlerini sınırlayabilecek bir unsur olarak önemini korurken, salgında ikinci dalga kaygıları dış talepte belirsizlikleri yüksek tutuyor. Bu dinamiklerle 2019'da 8,7 milyar dolar fazla veren cari işlemler hesabının 2020'de 25 milyar dolara yakın açık verebileceğini öngörüyoruz.

Cari Açığın Bileşenleri
(12 Aylık Toplamlar, Milyar Dolar)

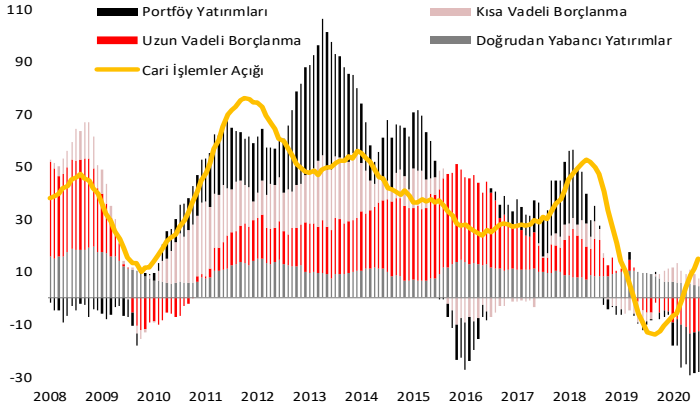
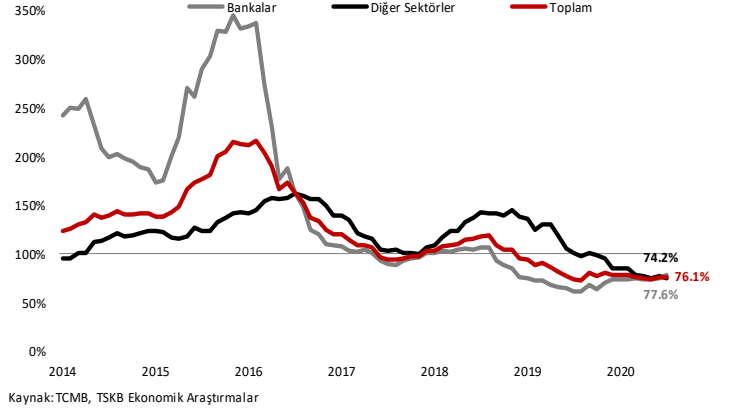
Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

12 Aylık Toplamlar (Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Cari Açığın Finansmanı (Milyar Dolar)

Uzun Vadeli Dış Borç Çevirme Oranları
(12 Aylık Toplamlar)

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu döküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.